Zasady oceniania na lekcjach przyrody IV

I. Ogólne zasady oceniania uczniów.
1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności oraz jego poziomu w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania, opracowanych zgodnie z nią.
2. Nauczyciel:
• informuje ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz o postępach w tym zakresie;
• udziela uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju;
• motywuje ucznia do dalszych postępów w nauce;
• dostarcza rodzicom informacji o postępach, trudnościach w nauce oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia.
3. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców.
4. Na wniosek ucznia lub jego rodziców nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę w sposób określony w statucie szkoły.
5. Na wniosek ucznia lub jego rodziców sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne są udostępniane do wglądu uczniowi lub jego rodzicom.
6. Szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego określa statut szkoły.

II. Kryteria oceniania poszczególnych form aktywności
Ocenie podlegają: sprawdziany, ćwiczenia w zeszytach ćwiczeń, odpowiedzi ustne oraz pisemne do pytań z podręcznika, prace domowe, praca ucznia na lekcji, również podczas zajęć terenowych, prace dodatkowe.
1. **Sprawdziany** przeprowadza się w formie pisemnej, a ich celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z zakresu danego działu.
• Sprawdziany planuje się na zakończenie każdego działu.
• Uczeń jest informowany o planowanym sprawdzianie z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.
• Przed każdym sprawdzianem nauczyciel podaje jego zakres programowy.
• Każdy sprawdzian poprzedza lekcja (lub dwie lekcje) powtórzeniowa, podczas której nauczyciel zwraca uwagę uczniów na najważniejsze zagadnienia z danego działu.
• Zasady uzasadniania oceny ze sprawdzianu, jego poprawy oraz sposób przechowywania sprawdzianów są zgodne z WZO.
• Sprawdzian umożliwia sprawdzenie wiadomości i umiejętności na wszystkich poziomach wymagań edukacyjnych – od koniecznego do wykraczającego.
• Zadania ze sprawdzianu są przez nauczyciela omawiane i poprawiane po oddaniu prac.
2. **Odpowiedź ustna** obejmuje zakres programowy aktualnie realizowanego działu. Oceniając odpowiedź ustną, nauczyciel bierze pod uwagę:
• zgodność wypowiedzi z postawionym pytaniem,
• prawidłowe posługiwanie się pojęciami,
• zawartość merytoryczną wypowiedzi,
• umiejętność wnioskowania i uogólniania,
• sposób formułowania wypowiedzi.
4. **Praca domowa** jest pisemną lub ustną formą ćwiczenia umiejętności i utrwalania wiadomości zdobytych przez ucznia podczas lekcji.
• Pisemną pracę domową uczeń wykonuje w zeszycie, w zeszycie ćwiczeń lub w formie zleconej przez nauczyciela.
• Brak pracy domowej oceniany jest zgodnie z umową nauczyciela z uczniami.
• Błędnie wykonana praca domowa jest sygnałem dla nauczyciela, mówiącym o konieczności wprowadzenia dodatkowych ćwiczeń utrwalających umiejętności i nie może być oceniona negatywnie.

• Przy wystawianiu oceny za pracę domową nauczyciel bierze pod uwagę samodzielność, poprawność i estetykę wykonania.
5. **Aktywność i praca ucznia na lekcji** są oceniane, zależnie od ich charakteru, za pomocą plusów i minusów.
• Plus uczeń może uzyskać m.in. za samodzielne wykonanie krótkiej pracy na lekcji, krótką prawidłową odpowiedź ustną, aktywną pracę w grupie, pomoc koleżeńską na lekcji przy rozwiązaniu problemu, przygotowanie do lekcji.
• Minus uczeń może uzyskać m.in. za brak przygotowania do lekcji (np. brak przyrządów, zeszytu, zeszytu ćwiczeń), brak zaangażowania na lekcji.
• Sposób przeliczania plusów i minusów na oceny jest zgodny z umową między nauczycielem i uczniami, przy uwzględnieniu zapisów WZO.
6. **Ćwiczenia praktyczne/ karty pracy** obejmują zadania praktyczne, które uczeń wykonuje podczas lekcji. Oceniając je, nauczyciel bierze pod uwagę:
• wartość merytoryczną,
• dokładność wykonania polecenia,
• staranność i estetykę,
• w wypadku pracy w grupie stopień zaangażowania w wykonanie ćwiczenia.
7. **Prace dodatkowe** obejmują dodatkowe zadania dla zainteresowanych uczniów, prace projektowe wykonane indywidualnie lub zespołowo, przygotowanie gazetki ściennej, wykonanie pomocy naukowych, prezentacji.
Oceniając ten rodzaj pracy, nauczyciel bierze pod uwagę m.in.:
• wartość merytoryczną pracy,
• estetykę wykonania,
• wkład pracy ucznia,
• sposób prezentacji,
• oryginalność i pomysłowość pracy.

III. Kryteria wystawiania oceny po I semestrze oraz na koniec roku szkolnego
1. Klasyfikacja semestralna i roczna polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia oraz ustaleniu oceny klasyfikacyjnej.
2. Zgodnie z zapisami WZO nauczyciele i wychowawcy na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców o:
• wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z przyrody,
• sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów,
• warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana oceny klasyfikacyjnej,
• trybie odwoływania od wystawionej oceny klasyfikacyjnej.
3. Przy wystawianiu oceny śródrocznej lub rocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopień opanowania poszczególnych działów tematycznych, oceniany na podstawie wymienionych w punkcie II różnych form sprawdzania wiadomości i umiejętności. Szczegółowe kryteria wystawienia oceny klasyfikacyjnej określa WZO.

IV. Zasady uzupełniania braków i poprawiania ocen
1. Uczeń może poprawić każdą ocenę.
2. Oceny ze sprawdzianów poprawiane są na sprawdzianach poprawkowych lub ustnie w terminie tygodnia po omówieniu sprawdzianu i wystawieniu ocen.
3. Oceny z odpowiedzi ustnych mogą być poprawione ustnie lub na sprawdzianach.
5. Ocenę z wybranej pracy domowej lub ćwiczenia praktycznego uczeń może poprawić wykonując tę pracę ponownie.

6. Uczeń może uzupełnić braki w wiedzy i umiejętnościach, biorąc udział w zajęciach wyrównawczych lub drogą indywidualnych konsultacji z nauczycielem.
7. Sposób poprawiania klasyfikacyjnej oceny niedostatecznej semestralnej lub rocznej regulują przepisy WZO i rozporządzenia MEN.

V. Zasady badania wyników nauczania
1. Badanie wyników nauczania ma na celu diagnozowanie efektów kształcenia.
2. Badanie to odbywa się w trzech etapach:
• diagnozy wstępnej,
• diagnozy na zakończenie I semestru nauki,
• diagnozy na koniec roku szkolnego.
3. Oceny uzyskane przez uczniów podczas tych diagnoz nie mają wpływu na ocenę semestralną i roczną.

VI. Wymagania edukacyjne z przyrody w klasie 4 szkoły podstawowej
Uczeń:

- klasyfikuje składniki przyrody,
- opisuje sposoby poznawania przyrody,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy o przyrodzie,
- posługuje się przyrządami optycznymi służącymi do obserwacji przyrody: lupą, mikroskopem, lornetką,
- określa kierunki geograficzne,
- odczytuje informacje z planu i mapy,
- posługuje się mapą w terenie,
- omawia zmiany stanu skupienia wody,
- dokonuje pomiaru składników pogody (temperatury powietrza, opadów, ciśnienia atmosferycznego, kierunku i siły wiatru),
- omawia pozorną wędrówkę Słońca nad widnokręgiem,
- opisuje zmiany pogody i przyrody w poszczególnych porach roku,
- omawia zasady pielęgnacji roślin doniczkowych i zwierząt,
- planuje, przeprowadza i dokumentuje obserwacje i doświadczenia przyrodnicze,
- omawia wybrane czynności życiowe organizmów,
- odróżnia organizmy samożywne i cudzożywne,
- wskazuje zależności pokarmowe w przyrodzie,
- omawia budowę i funkcjonowanie układów: pokarmowego, oddechowego, krwionośnego, ruchu, rozrodczego, oraz narządów zmysłów człowieka,
- omawia zasady higieny poznanych układów narządów,
- charakteryzuje okresy rozwojowe człowieka od noworodkowego do starości, ze szczególnym uwzględnieniem okresu dojrzewania,
- podaje przykłady chorób zakaźnych i pasożytniczych,
- omawia zasady postępowania w przypadku zarażenia się chorobami zakaźnymi i pasożytniczymi,
- omawia zasady dbałości o ciało i ubranie,
- podaje przykłady sytuacji niebezpiecznych w domu i poza domem,
- omawia sposoby udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej,

- wyjaśnia, dlaczego uzależnienia są niebezpieczne,
- omawia warunki życia w wodzie,
- omawia elementy budowy rzeki,
- podaje przykłady przystosowań organizmów do życia w wodzie,
- charakteryzuje strefy życia w jeziorze, morzu i oceanie,
- omawia znaczenie mórz i oceanów,
- rozpoznaje wybrane organizmy wodne (roślinne i zwierzęce),
- rozpoznaje wybrane rodzaje skał,
- omawia etapy powstawania gleby i rolę organizmów glebowych,
- wymienia czynniki warunkujące życie na lądzie,
- charakteryzuje las,
- podaje nazwy warstw lasu,
- omawia typy lasów występujących w Polsce,
- rozpoznaje wybrane gatunki drzew, krzewów i roślin zielnych,
- rozpoznaje wybrane gatunki zwierząt lądowych żyjących w lesie, na łące, na polu i w sadzie,
- omawia warunki życia na łące,
- omawia warunki życia na polu i w sadzie,
- wskazuje w terenie składniki środowiska antropogenicznego,
- charakteryzuje krajobraz najbliższej okolicy.

VII. Ogólne kryteria wymagań na poszczególne stopnie:

Stopień **celujący** otrzymuje uczeń, który:
• ma wiedzę obejmującą wszystkie wymagania programowe, oceny cząstkowe ze sprawdzianów celujące i bardzo dobre
• samodzielnie i sprawnie posługuje się zdobytą wiedzą przy rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych;
• podejmuje twórcze i oryginalne działania;
• wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem, poprzez udział w konkursach pozaszkolnych i odnosi w nich sukcesy.

Stopień **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:
• w pełni opanował wiadomości i umiejętności zawarte w wymaganiach programowych;
• swobodnie operuje faktami, dostrzega związki przyczynowo- skutkowe;
• samodzielnie wyciąga wnioski;
• pracuje w grupie rówieśniczej i bierze odpowiedzialność za efekty wspólnej pracy, podejmuje się pracy lidera grupy.

Stopień **dobry** otrzymuje uczeń, który:
• poprawnie i samodzielnie rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne;
• korzysta z różnych źródeł wiedzy;
• właściwie wykorzystuje przyrządy i narzędzia do obserwacji i pomiarów przyrodniczych;
• wymienia zmiany w środowisku wywołane gospodarczą działalnością człowieka;
• proponuje działania na rzecz środowiska przyrodniczego.

Stopień **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

• rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne przy niewielkiej pomocy nauczyciela;
• posługuje się podstawowymi pojęciami przyrodniczymi;
• poprawnie czyta mapy tematyczne;
• obserwuje i opisuje procesy zachodzące w środowisku naturalnym i antropogenicznym.

Stopień **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:
• rozpoznaje i podaje nazwy podstawowych zjawisk przyrodniczych;
• proponuje własne działania na rzecz środowiska przyrodniczego;
• posługuje się koniecznymi pojęciami;
• rozwiązuje zadania konieczne przy pomocy nauczyciela.

Stopień **niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:
• nie opanował koniecznych wymagań na stopień dopuszczający;
• braki w jego wiedzy uniemożliwiają dalszą edukację przyrodniczą;
• nie podejmuje prób wykonania powierzonych zadań